

Ipsum est cœleste vestiarium, in quo reconditur vestis illa luscuenta et nuptialis, sine qua ad regale Agni immaculati convivium nemini panditur aditus.

Explanare quænam sint hujusce sacramenti partes, quibusve conditionibus et do-tibus unaquæque pars constare debeat, nec instituti nostri ratio, nec præfixæ patiuntur præsentis voluminis angustiæ. Sufficiat igitur aliquos actus ad accendendam tuam pietatem hic subjicere.

I ORATIO.

Juxta exemplum Filii Prodigii. Luc. 15.

Pater, peccavi in cœlum et coram te, jam non sum dignus vocari filius tuus. Desideravi et concupiscentiis meis optemperavi, te fidelissimo Patre contempto: fodi mihi cisternas consolationum terrenarum, cisternas dissipatas quæ continere non valent aquas, te fonte aquæ vivæ derelicto. Gaudium in creaturis quesivi, quod in te solo inveniri potest. Vere non est pax extra te: quare ad te redeo, o benignissime Pater, cuius misericordia non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus. Iterum exclamo: Pater, peccavi in cœlum et coram te: redde mihi, obsecro, licet filii nomine indigno, gratiæ tuae vestem, quam peccatis meis perdidi: restitue amoris tui annulum, quem amore crea-

turorum pessum dedi; ut hoc ornatu in coena tua Eucharistica gratiosus comparere merear, tibique in æternum conjungi. *Mihi enim adhærere Deo bonum est. Ps. 72.*

II ORATIO.

Juxta parabolam Ovis perditæ. Luc. 15.

Erravi sicut ovis quæ periit, Pastor bone, pie JESU, quære servum tuum et reduc me in viam mandatorum tuorum. Tu enim dixisti: Visitabo oves meas; quod perierat, requiram; et quod abjectum erat, reducam; quod confractum, alligabo; et quod infirmum, consolidabo. Aspice vulnera peccatorum meorum, quorum non est numerus, et sana ea. Tuis me humeris, licet indignum, excipe et adduc ad gregem electorum tuorum: ibi *misericordias Domini in æternum cantabo. Ps. 88.*

III ORATIO.

Utinam te, Domine Deus meus, ex toto corde meo, ex tota anima mea, et ex omnibus viribus meis super omnia (quod opto) diligam! Utinam ipsum Seraphinorum amorem exæquem, in eoque æternum persistam! Tu scis, Domine, quia amo te, magisque amare cupiam; quod millies malim mori quam in talia..... peccata relabi. O quam do-

leo quod te summum et amantissimum bonum meum unquam offenderim ! Utinam (quod firmissime tua fretus ope propono) te nunquam vel minimo delicto offendam ! Tu enim omni amore, honore et cultu dignus es, cuius sanctissimam voluntatem in omnibus exequi cupio. Amen.

GRATIARUM ACTIO POST CONFESSIONEM.

Juxta exemplum Leprosi. Luc. 17.

Ad te, o benignissime JESU, revertor, et gratias ago, quod a fœdissima peccatorum meorum lepra mundare me dignatus fueris. Sit nomen tuum benedictum in sæcula. Vere tu JESUS, hoc est, Salvator es, qui neminem a te quamlibet flagitosum repellis, qui omnes vere poenitentes in gratiam recipis, et in numerum filiorum tuorum adscribis. Misericordia tuae viscera, o JESU, agnosco et amplexor; meque totum servitio tuo deinceps addico. Aduja, obsecro, imbecillitatem meam, ut nunquam hujus tui præstiti beneficij oblitus, amore ullius delectationis, aut præposteri affectus impulsu, in priora peccata relabar, meque a te separarem. Cor et animam meam dilectionis tuae brachiis ita tecum constringe, ut dicere cum Apostolo audeam : *Quis me separabit a charitate Christi; etc. Rom. 8.*

ALIA GRATIARUM ACTIO.

Per Psal. 102.

Benedic, anima mea, Domino; et omnia quæ intra me sunt, nominî sancto ejus. * Benedic, anima mea, Domino; et noli obli- visci omnes retributiones ejus. * Qui pro- pitiatur omnibus iniquitatibus tuis; qui sa- nat omnes infirmitates tuas. * Qui redimit de interitu vitam tuam; qui coronat te in mi- sericordia et miserationibus. * Qui replet in bonis desiderium tuum : renovabitur ut aquilæ juventus tua. * Faciens misericordias Dominus, et judicium omnibus injuriam pa- tientibus. * Notas fecit vias suas Moysi, filiis Israel voluntates suas. * Miserator, et misericors Dominus, longanimes et multum mi- sericors. * Non in perpetuum irascetur, neque in æternum comminabitur. * Non se- cundum peccata nostra fecit nobis, neque secundum iniurias nostras retribuit no- bis. * Quoniam secundum altitudinem cœli a terra, corroboravit misericordiam suam super timentes se. * Quantum distat ortus ab occidente, longe fecit a nobis iniurias no- stras. * Quomodo miseretur pater filio- rum, misertus est Dominus timentibus se. * Quoniam ipse cognovit figmentum nos- trum; recordatus est quoniam pulvis sumus. * Homo sicut foenum dies ejus; tanquam flos

agri sic efflorebit. * Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non subsistet, et non cognoscet amplius locum suum. * Misericordia autem Domini ab æterno, et usque in æternum super timentes eum. * Et justitia illius in filios filiorum, his qui servant testamentum ejus. * Et memores sunt mandatorum ipsius, ad faciendum ea. * Dominus in cœlo paravit sedem suam; et regnum ipsius omnibus dominabitur. * Benedicite Domino, omnes Angeli ejus, potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus. * Benedicite Domino, omnes virtutes ejus, ministri ejus qui facitis voluntatem ejus. * Benedicite Domino, omnia opera ejus : in omni loco dominationis ejus, benedic, anima mea, Domino. Gloria Patri, etc.

ORATIO S. THOMÆ AQUINATIS,

Qua virtutes Christiani hominis petuntur.

Concede mihi, misericors Deus, quæ tibi placita sunt ardenter concupiscere, prudenter investigare, veraciter agnoscere, perfecte adimplere ad laudem et gloriam nominis tui. Ordina statum meum, et quod a me requiris ut faciam, tribue ut sciām, et da exequi sicut oportet et expedit animæ meæ. Da mihi, Domine Deus meus, inter

prospera et adversa non deficere; ut in illis non extollar, in istis non deprimar; de nullo gaudeam vel doleam, nisi quod ducat ad te, vel abducat a te; nulli placere appetam, vel displicere timeam, nisi tibi. Vilescant mihi, Domine, omnia transitoria, et chara mihi sint omnia tua propter te, et tu, Deus, præter omnia. Tædeat me gaudii quod est sine te; nec aliquid cupiam quod est extra te. Delectet me, Domine, labor qui est pro te; et tædiosa sit mihi omnis quies quæ est sine te. Frequenter da mihi, Domine, cor ad te dirigere, et lapsus meos cum emendationis proposito dolendo pensare. Fac me, Domine Deus, obedientem sine contradictione; pauperem sine defectione; castum sine corruptione; patientem sine murmuratione; humilem sine fictione; hilarem sine dissolutione; tristem sine dejectione; maturum sine tarditate; agilem sine levitate; timentem sine desperatione; veracem sine duplicitate; operantem bona sine præsumptione; proximum corrigere sine latione; ipsum ædificare verbo et exemplo sine simulatione. Da mihi, Domine Deus, cor pervigil, quod nulla abducat a te curiosa cogitatio : da cor nobile, quod nulla deorsum trahat indigna affectio: da rectum, quod nulla obliquet sinistra intentio ; da invictum, quod nulla frangat tribulatio; da liberum, quod nulla sibi vindicet

perversa et violenta animi commotio. Largire mihi, Domine Deus meus, intellectum te cognoscentem; diligentiam te querentem; sapientiam te invenientem; conversationem tibi placentem; perseverantiam te fideliter exspectantem; et fiduciam te finaliter amplectentem. Da mihi tuis peccis configi per poenitentiam; tuis beneficiis uti in via per gratiam; et tandem tuis gaudiis perfri per gloriam. Per Dominum, etc.

SINGULIS MENSIBUS.

AD MORTEM SESE PRÆPARANDUM.

In hoc totius felicitatis nostræ cardo volvitur, ut bene moriamur; summa vero misericordiarum est, si quis male vitam finierit: neque hac in parte bis peccare datur; error, si aliquis contingat, non potest compensari: semel morimur, et exinde omnia pendent: *Si ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in quocumque loco ceciderit, ibi erit* (1), per totam utique æternitatem.

Beatus igitur, inquit auctor de Imitatione Christi, qui horam mortis suæ semper ante oculos habet, et ad moriendum quotidie se disponit (2): vere beatus, quia procùl dubio, in Domino morietur, amodo dicet ei

(1) Eccles. 11. — (2) Lib. 1, 23.

spiritus ut requiescat a laboribus (1). Quam infelices e contra et miseri, qui ab hoc salutari prospectu oculos mentis avertunt, in cœno terrenarum voluptatum liberius sese voluntatur! *sicut enim pisces capiuntur hamo, et sicut aves laqueo comprehenduntur; sic capiuntur homines isti in tempore malo, cum eis extemplo superrenerit* (2).

Fidei itaque ac rationi consentaneum es-set, cum quilibet actus ultimus vitae tuae esse possit, ut juxta Ecclesiastici consilium (3), in omnibus operibus tuis memor esses novissimorum tuorum, et sic in æternum non peccares. Æquum esset, ut saltem singulis diebus ad tantum opus te accingeres, ut suadet auctor Imitationis supra laudatus, mane scilicet, cogitando te ad vesperam forsan non peruenturum; vespera autem facto, non audendo mane tibi polliceri, sed quallem excusationem prætendere poteris apud summum Judicem, si vel per aliquot horas in mense, soli negotio tuo, quod est negotium æternitatis, vacare recusaveris?

Hoc est præparationis hujus artificium, ut nempe die mensis tibi præfixa, omnibus aliis posthabitis curis, sedulo conscientiam discussiens, in hunc statum te conferre satagas, in quo optares inveniri si mors in foribus adstaret, et mox ad Dei judicium esses ci-

(1) Apoc. 14. — (2) Eccles. 9. — (3) Eccli. 7.

tandus. Hac ipsa die confessionem tuam perage quasi essem in ultimo vitae discrimine, et corpore Dominico, si hoc tibi concedatur, quasi coelesti viatico agonem tuum munire ne prætermittas. Ad devotionem tuam magis excitandam, nec etiam abs re erit, pro teipso commendationem animæ præstare quam Ecclesia fieri præcipit pro fidelibus in extrema vitae lucta versantibus. Hanc ad calcem Breviarii reperies.

SINGULIS ANNIS.

EXERCITIIS SPIRITUALIBUS IN SECESSU
VACANDUM.

Ex quo tempore Patris cœlestis, Christum ut Magistrum et Doctorem nobis præmonstrantis, audita est in deserto vox ista, *Hic est Filius meus dilectus in quo mihi bene complacui, ipsum audite* (1); ad solitudinem, quasi ad divinæ doctrinæ scholam, interdum se recipere non dubitat, quisquis piæ et religiosæ vitae tyrocinium ponere, vel ad ampliores profectus sese conferre satagit.

Enimvero in quocumque statu versetur anima tua, ibi omnia salutis adminicula reperies. Noxis gravioribus inquinaris? Habes

(1) Matth. 17.

in solitudine veluti quoddam mare Rubrum in quo omnia submergentur delicta tua; transmigra in hunc montem sicut passer, ibi cum Psal. canticum istud concines: *Deus, cum pèrtransires in deserto, terra mota est*, seu cor terrenum confurbatum est: *Etenim cœli distillaverunt a facie Dei Sinai, a facie Dei Israel* (1); cum eodem et istud iterabis: *Torrentem pèrtransivit anima nostra*, torrentem utique pœnitentia, forsitan, alioqui, *pèrtransisset aquam intolerabilem* (2). *Animam nostram sicut passer erepta est de laqueo venantium; laqueus contritus est et nos liberati sumus* (3).

Unde pulchre admodum exclamat S. Basilii: « O solitudo, mors vitiorum, purgatorium sordidorum! Te potentis medici conclave experiuntur qui vulnerati in prælio hostiles manus effugiunt; tu mundi persequenter felix refugium, ab æstu scæculi refrigerium; tu Dominicæ sepulturæ propemodum æmula, quæ peccato mortuos suscips, et per afflatum S. Spiritus Deo reviviscere facis (4). »

Si præ nimio torpore languescas, et non nisi remisso jugum Domini sustinieris; habes in solitudine columnam igneam quæ viam tibi demonstrando quam carpere te-

(1) Ps. 67. — (2) Ps. 123. — (3) Ibid. — (4) De laude Eremi.

nearis, novo te accendet fervore ut illam impigre prosequaris. Ibi Spiritus sanctus blande cordi tuo illapsus, ista Apocalypsis clementi objurgatione te percellet: *Habeo adversum te pauca, quod charitatem tuam primam reliquisti: memor esto unde excideris, et age pænitentiam, et prima opera fac* (1). Tunc concalcescat cor tuum intra te, et in meditationibus tuis ignis divini amoris exardescet, licebitque cum Psalmista istud ingeminare: *Ecce elongavi, fugiens et mansi in solitudine, expectabam eum qui salvum me fecit a pusillanimitate spiritus* (2).

Si vero strenue viam mandatorum Dei cucurreris, pluet tibi in solitudine manna absconditum, et in fortitudine cibi illius desertum hujus vitæ inoffenso pede percancans, ambulabis usque ad montem Dei, ad terram fluentem lac et mel. Etenim si petra ista solitudinis refugium est herinacei, seu pusillanimis; cervi pariter, seu mentes excelsæ et ad pietatem agiles, novos in ea perfectionis montes percurrentos deprehendunt. Ibi justus novas in corde suo disponit ascensiones, et illius semita quasi lux splendens procedit et crescit usque ad perfectam diem (3). Tunc adimpletur in ipso istud Isaïæ vaticinium: *Consolabitur Dominus Sion, ponet desertum ejus quasi delicias, et soli-*

(1) C. 2. — (2) Ps. 54. — (3) Prov. 14.

tudinem ejus quasi hortum Domini, gaudium et lætitia invenientur in ea, gratiarum actio et vox laudis (1). Quicunque ergo, concludit S. Basilus, ad perfectionem pervenirent, tuum, o solitudo, noverint præconium.

Sed et ipsa virorum Apostolicorum institutrix est et magistra: illam Christus Dominus ad exemplum nostrum colere non dignatus est. Nempe, ut ait illustrissimus Hallier, episcopus Caballicensis: « Divinæ dispensationis mysteria aggressurus, se cessit Christus a turbis, quem frequentia populorum non turbabat; solitudinem petit, cui in solitudine nota omnia et obvia erant; meditationi vacaturus discessit, qui divinam jugiter Dei faciem et sine cessatione intuebatur; oraturus desertum petit, qui tamen exaudiri merebatur pro sua reverentia, poteratque præstare quod petebat, et largiri quod volebat.

» Ea ergo omnia fecit Christus, non quod aliquibus egret vitæ melioris adminiculis, sed perfectum vitæ quam imitaremur exemplum tradere volens; ne prius Hierarchicum gradum subeamus, vel Ecclesiastica ministeria aggrediamur, quam ad nostri Dux imitationem, secreti a turbis, terrestrium silente tumultu curarum, ora-

(1) Isa. 51.

» tione et aliis piis operibus totos nos Deo
» committamus, instruendosque et imbuen-
» dos tradamus.

» Ad hoc exemplum formati Apostoli,
» priusquam divinitus sibi commissam lega-
» tionem implerent, aut prædicandi Evange-
» lii munere fungerentur, unanimes in ea-
» dem domo precantes, et divinis medita-
» tionibus sedulo intenti, nobis describun-
» tur, ut se ad divinum illud verbi Divini
» semen fructuose per totum orbem spar-
» gendum præpararent (1). » Ut quid ergo
» tam eximiis vestigiis insistere recusares? Ad
» sancta proposita tua corroboranda, operæ
» pretium erit, promissa professionis Cleri-
» calis redintegrare per Psal. 15. *Conserua me,*
Domine, quoniam speravi in te.

(1) Lib. de Sacris Electionibus, Sect. 4. Præpa-
rat. ad Ordines, parag. 2.

FINIS PRIMÆ PARTIS.

PARS SECUNDA.

SPECULUM SACERDOTUM ET CLERICORUM.

Nihil est, ait sacro-sanctum Conc. Tri-
dent. quod alias magis ad pietatem et Dei
cultum assidue instruat, quam eorum vita
et exemplum qui se divino ministerio dedi-
carunt; cum enim a rebus sæculi in altio-
rem sublati locum conspiciantur, in eos tan-
quam in speculum reliqui oculos conjiciunt,
ex iisque sumunt quod imitantur. Quapropter
sic decet omnino Clericos in sortem Do-
mini vocatos, vitam moresque suos omnes
componere, ut habitu, gestu, incessu, ser-
mone, aliisque omnibus rebus, nihil nisi
grave, moderatum ac religione plenum prä-
se ferant; levia etiam delicta, quæ in ipsis
maxima essent, effugiant, ut eorum actio-
nes cunctis afferant venerationem. Sess. 22,
de Reform. c. 1.

I. — *Notio optimi Clerici et Sacerdotis.*

Clericus qui Christi servit Ecclesiæ inter-
pretetur primo vocabulum suum, et nomi-
nis definitione prolata, nitatur esse quod
dicitur: si enim Κληρος græce, *sors* latine
appellatur; propterea vocantur Clerici, vel